

ÎNCHEIERE

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de Asauleac Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petrosean Elena împotriva lui Asauleac Alexandru privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și **cererea reconvențională** depusă de Asauleac Alexandru către Petrosean Elena privind stabilirea graficului de întrevedere cu copii minori și schimbarea numelui de familie a copiilor,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012 prin care s-a admis recursul declarat de Petrosean Elena, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2012 și s-a modificat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2011 în sensul micșorării cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,

c o n s t a ț ă :

La 28 septembrie 2010, Petrosean Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Asauleac Alexandru privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

În cadrul examinării cauzei în fond, Asauleac Alexandru a depus cerere reconvențională către Petrosean Elena solicitând stabilirea graficului de întrevedere cu copii minori și schimbarea numelui de familie a copiilor.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2011 cererea de chemare în judecată depusă de Petrosean Elena a fost admisă.

S-a încasat de la Asauleac Alexandru în beneficiul Elenei Petrosean pensiei pentru întreținerea copiilor minori în sumă fixă de 1500 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 28 septembrie 2010 și până la atingerea majoratului copiilor.

S-a dispus încetarea procesului în cauza civilă la cererea reconvențională depusă de Asauleac Alexandru către Petrosean Elena privind stabilirea graficului de întrevedere cu copii minori și schimbarea numelui de familie a copiilor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2012, apelul declarat de Asauleac Alexandru a fost admis, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.

Chișinău din 21 iunie 2011 în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori și aceasta parte s-a emis o hotărâre nouă prin care :

S-a încasat de la Asauleac Alexandru în beneficiul Elenei Petrosean pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunare, începând cu 28 septembrie 2010 și până la atingerea majoratului copiilor. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 14 mai 2012, Petrosean Elena a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012 prin care s-a admis recursul declarat de Petrosean Elena, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2012 și s-a modificat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2011 micșorând cuantumului pensiei de întreținere încasate pentru copii minori de la 1500 de lei până la 750 de lei lunar, pentru fiecare copil.

La 8 mai 2020, Asauleac Alexandru a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012 cu rejudecarea cauzei.

Cererea de revizuire a fost declarată în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2017 s-a constatat că, Asauleac Alexandru nu este tatăl biologic al copilului XXX.

Astfel, ținând cont de faptul că nu este tatăl biologic al copilului, consideră că neîntemeiat a achitat pensiei de întreținere a copilului, față de care nu are nici o obligație prevăzută de art. 58 din Codul familie.

Astfel, în opinia revizuentului hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2017 este o circumstanță nouă, care se încadrează în dispoziția art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Analizând, argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul consideră cererea de revizuire este neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Potrivit art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au

stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea Brumărescu versus România [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și Roșca versus Moldova, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Se impune respectarea principiului res judicata. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, Brumărescu c. României, 1999, para. 61, Roșca c. Moldovei, 2005, para. 24).

Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză.

Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare.

Ca circumstanță de revizuire revizuitul a învederat faptul emiterii hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2017 prin care s-a constatat că, Asauleac Alexandru nu este tatăl biologic al copilului XXX.

Astfel a invocat, în esență, că fără nici un temei legal a achitat pensiei de întreținere minorului în condițiile în care nu are nici o obligație prevăzută de Codul familie față de acesta.

Instanța de recurs reiterează că, potrivit art. 58 alin. (1) din Codul familiei părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Totodată, art. 74 alin. (1) din Codul familiei prevede că, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Deci, alocația de întreținere a unui copil se plătește de către părintele, părintelui căruia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare, în baza unui acord a acestora sau, în caz de neînțelegere, a hotărârii judecătorești.

La caz, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012 s-a dispus încasarea de la Asauleac Alexandru în beneficiul Elenei Petrosean pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXX și XXX în mărime de 750 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu 28 septembrie 2010.

Ulterior, dintr-o altă hotărâre judecătorească devenită irevocabilă la 19 ianuarie 2018 rezultă că, Asauleac Alexandru nu este tatăl biologic al copilului Petrosean Luiza.

Colegiul menționează că, pensia de întreținere a unui copil minor, este un drept personal al minorului, prevăzut de Codul familie și Convenția cu privire la drepturile copilului. Această sumă de bani este destinată pentru a asigura creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, în sensul că acesta se circumscrie mijloacelor necesare traiului (alimente, locuință, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale), iar modificarea intervenită că, revizuentul nu mai este tatăl biologic al copilului, nu este de natură să determine revizuirea unei hotărâri prin care s-a dispus încasarea pensiei alimentare cuvenite unui copil minor.

Or, faptele stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012, se răsfrâng asupra principiului puterii lucrului judecat, iar revizuirea hotărârii duce la încălcarea acestui principiu.

La caz, prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă nu este temei de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012.

Revizuirea este o cale de atac care urmărește înlăturarea unor erori judiciare și poate fi promovată exclusiv în situațiile în care s-au descoperit fapte sau împrejurări noi și necunoscute de instanță la soluționarea cauzei.

Nu se poate reține faptul că hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2017 este o circumstanță care nu a putut fi descoperită în timpul judecării cauzei, aceasta fiind emisă ulterior judecării prezentei cauzei civile.

Din probele anexate la dosar instanța a reținut că, copilul Petrosean Luiza este fiica lui Asauleac Alexandru, conform certificatului de naștere depus la dosar, ceea ce a rezultat în mod clar toate aspectele pretențiilor privind pensia de întreținere pentru cei doi copii minori, la momentul judecării cauzei.

Colegiul menționează că, revizuentul nu a făcut o referire la fapte sau împrejurări noi și necunoscute de instanță la soluționarea cauzei, ci este nemulțumit de faptul că a achitat pensie de întreținere unui copil, care ulterior s-a constatat că nu este al său.

Curtea reiterează faptul că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (pct. 61 cauza Brumărescu c. României CEDO).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*) (ibidem § 62), ce și constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Acest principiu insistă asupra faptului, ca nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cazului.

Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

Potrivit par. 64 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 01 martie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a punctului 118 al Art. I din Legea nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, a conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În Hotărârea nr.16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a statuat că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor ”ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate.

Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure

respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

În speță, argumentele din cererea de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de recurs, după pronunțarea altei hotărâri judecătorești și nicidecum nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă temeuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, astfel că exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și condițiile prevăzute în mod expres de lege, respectiv art.449 din Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

Având în vedere că, nu există motive de nelegalitate sau netemeinicie a deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012, cererea de revizuire depusă de Asauleac Alexandru urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiului Civil Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Asauleac Alexandru împotriva Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2012.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari